
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА

УДК 37.091.12

DOI 10.31654/2663-4902-2021-PP-1-117-124

Бобро А. А.

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки, початкової освіти та освітнього менеджменту
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя
artur062728@ukr.net
orcid.org/0000-0002-9405-8988

**ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ**

У статті актуалізується важлива проблема – формування soft skills у майбутніх учителів початкової школи. Автором проаналізовано сутність м'яких навичок майбутніх учителів початкових класів, у підходах різних авторів та організацій і розкрито їх зміст.

На основі аналізу джерельної бази виділено та схарактеризовано різні складові наскрізних умінь майбутніх учителів початкових класів, які, за даними різних джерел, поділяються на індивідуальні якості здобувачів освіти до яких відносяться: еластичність приймати рішення та вирішувати проблемні ситуації; чітко ставити завдання і формулювати цілі; позитивне мислення та оптимізм; орієнтація на замовника освітніх послуг та кінцевий результат; комунікаційні якості майбутнього вчителя початкових класів, до яких відносяться: вміння зрозуміло формувати думки, висловлювати свою позицію, дружнє спілкування з батьками, учнями, колегами, керівництвом, взаємодія з різними типами людей, структурувати і модерувати наради, вислуховувати та приймати до уваги усі точки зору, відповідати аргументовано, зрозуміло, вчасно і ввічливо, готувати та робити якісні презентації, доповіді, виступи, враховувати міжкультурні та міжнаціональні особливості здобувачів освіти, колег, батьків; управлінські якості, до яких відносяться: вміння робити в команді, об'єднувати та мотивувати команду, передбачати та запобігати ризикам, конфліктам, чітко планувати та керувати часом.

Обґрунтовано актуальність формування м'яких навичок у майбутніх учителів початкових класів в умовах Нової української школи на прикладі студентів спеціальності 013 Початкова освіта Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя.

Висвітлено, що у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя під час підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта, щоб сформувати та розвинути у них soft skills, колектив кафедри проводить зі студентами різні виховні заходи та застосовує інноваційні технології у викладанні дисциплін, організовує роботу студентського наукового товариства і самоврядування та гуртків за інтересами, співпрацює з The Lego Foundation викладаючи курс «Діяльнісний підхід у початковій школі», в рамках якого студенти не тільки здобувають професійні компетентності, а і оволодівають низкою додаткових наскрізних умінь, необхідних для майбутньої діяльності, тісно співпрацює з КЗ «Ніжинський міський молодіжний центр», беручи спільно участь у молодіжних проектах, проводячи розвивальні ігри, співробітники центру проводять майстер класи, літературні вечори та посиденьки.

Ключові слова: soft skills, м'які навички, наскрізні уміння, Нова українська школа, майбутні вчителі початкової школи.

Постановка проблеми. Процеси глобалізації вимагають сьогодні від громадян розвинутих морально-етичних якостей, інтелекту та відповідних компетенцій, які у поєднанні утворюють органічну цілісність. Сьогодні все більше акцентується увага на якості людського капіталу як безумовної умови стабільного розвитку суспільства, що відчутно залежить від інноваційних проривів у освіті. Ретельно спланована, опрацьована і розроблена система освіти є ключовою у процесі розвитку людського капіталу.

З переходом передових країн до суспільства постіндустріального типу, вимоги до набутих у ЗВО знань, умінь і навичок змінюються швидкими темпами. Вміння користуватися комп'ютерними технологіями й обладнанням, а також знання іноземних мов поступово переходять із важливих рис сучасного фахівця у розряд поточних умінь і навичок, які необхідні такою ж мірою, як і звичайна грамотність.

Вирішальними стають:

- знання, здебільшого спеціальні, більш наближені до практики, а також міждисциплінарні;
- вміння і здатності здобувати знання самостійно протягом усього життя;
- системність і стратегічність мислення в умовах широкого розповсюдження глобалізаційних процесів, уміння працювати із зарубіжними партнерами тощо [5].

Отже, викладання та навчання в закладах вищої освіти має орієнтуватися на формування та розвиток таких знань та навичок, які є перспективними та випереджають поточні вимоги до фахівців різних рівнів та спеціалізацій. Відповідно існує певний набір знань, умінь та навичок, які є універсальними і їх значення яких тільки зростає з часом та актуалізується. Здатність до постійного удосконалення, схильність до абстрактного мислення постають перевагами у світі, що все більш індивідуалізується. Виходячи із зазначеного вище, останніми роками у наукових джерелах потужно розвивається проблематика «м'яких навичок» (soft skills) майбутнього спеціаліста, які постають невід'ємною складовою фахівця будь-якої спеціальності.

Сучасні дослідження на ринку праці відображають помітну тенденцію значної зацікавленості працедавців до «soft skills» у шукачів роботи. Більшість роботодавців вважають їх не менш важливими, як і професійні знання та вміння. Професійні вміння та навички постійно стають не актуальними і змінюються, а «soft skills» є актуальними завжди.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Сутність та зміст наповнення поняття «soft skills» були досліджені та визначені багатьма дослідниками (Р. Болстад, С. Бойд, К. Двек, Г. Клекстон, Б. Лукаш, Г. Пауелл, Р. Хіпкінс, М. Чамберс та ін.), організаціями (ООН, ОЕСР, ЄС) та національними урядами.

Сьогодні особливий інтерес педагогічних досліджень зосереджено на проблемі формування професійної компетентності фахівців різних професій, у тому числі й учителів.

Розвитку професійно-педагогічної компетентності майбутніх учителів початкових класів присвячені праці таких учених, як: В. Адольф, Н. Бібік, І. Ісаєв, І. Зимня, Н. Кузьміна, К. Коваль, А. Маркова, О. Овчарук, О. Пометун, С. Ракова, О. Савченко, В. Сластьонін, І. Тимофєєва та ін. Але разом з тим на сьогодні відсутні ґрунтовні дослідження з проблеми формування та розвитку наскрізних умінь майбутнього вчителя початкової школи.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Більш глибокого вивчення та актуалізації потребує проблема формування soft skills майбутніх учителів початкових класів в умовах Нової української школи.

Мета статті – на основі аналізу джерельної бази розкрити актуальність формування soft skills майбутніх учителів початкових класів в умовах Нової української школи.

Виклад основного матеріалу. В Україні поняття «soft skills» є відносно новим та мало дослідженим. Хоча, реагуючи на запити ринку праці, різні установи пропонують програми, спрямовані на розвиток «soft skills» [4].

ЮНЕСКО та Європейська комісія встановили мінімальний рівень розвитку додаткових умінь, необхідних кожному європейцю для того, щоб бути повноцінним членом суспільства і не бути «соціальним інвалідом», не кажучи про професійну самореалізацію [10].

Часто м'які навички називають також універсальними або функціональними компетенціями, а факт володіння ними – функціональною грамотністю.

З приходом Нової української школи змінилися вимоги до особистих якостей, якими має володіти майбутній вчитель початкових класів.

Формування soft skills майбутнього вчителя початкових класів є одним із найактуальніших завдань нашого суспільства, яке перебуває на етапі серйозних реформ у системі освіти України та інтеграції у світовий освітній простір. Існуюча багато років концепція в освіті «ЗУН» (знання, уміння, навички) включає в себе визначення ієрархії знань, умінь і навичок, методик опановування ними, оцінювання й контролю за їх набуттям. Ця концепція і нині визнається великою частиною педагогічного товариства.

У новій освітній концепції перш за все домінують ідеї цінності індивіда, розвитку особистості і визнання унікальності кожного та загальнолюдських цінностей. Для того, щоб вітчизняна освіта могла інтегруватися у світовий освітній простір, потрібно опікуватися не тільки забезпеченням життя на відповідному рівні, покращенням нашого матеріального стану, а й духовним розвитком людства, проблемою формування ціннісного світу, синтезом почуттів і мислення кожної особистості [3].

У Європейських країнах формується поняття м'яких навичок (soft skills). Вони протиставляються жорстким – спеціальним професійним навичкам (hard skills), бо не мають жорсткої однозначної прив'язки до якоїсь конкретної діяльності [10].

Інноваційний освітній процес включає кваліфікацію, компетенції та навички професійних дій. Тобто нагальна необхідність в освіті сьогодні – це не передача готових знань, а включення здобувача вищої освіти в основну складову освітнього середовища – вдосконалення вже існуючих та продукування нових знань. Поняття «діяльність» у різних трактуваннях (філософія, педагогіка, політологія) передбачає, що незважаючи на процес діяльності (виробництво інформації) змінюється не тільки світ навколишній, а й сама людина (яка здобуває освіту), залучена в цю діяльність. Вона постійно стає іншою (в позитивному розумінні – більше організованою і підготовленою до новітньої діяльності) [3].

Платформа інтернет-навчання SkillsYouNeed (Британія) виділяє персональні навички (тайм-менеджмент, саморозвиток, управління емоціями та навіть організацію харчування, догляду за тілом, спортивних тренувань, ефективного сну); інтерперсональні (комунікація, робота у команді, ведення переговорів, конфлікт-менеджмент); лідерські здібності, проведення презентацій, а також письменницьку майстерність і базові математичні знання [10].

На Всесвітньому економічному форумі в Давосі одним з важливих питань був перелік тих додаткових умінь, які будуть потрібні фахівцям різних галузей у 2020 році. До даного переліку були віднесені:

1. Комплексне багаторівневе рішення проблем (Complex problem solving). Це означає, що людина, має бути здатною бачити суть проблеми і розбиратися з її причиною, а не з наслідком. Найбільше затребуваними будуть фахівці, які будуть володіти цілісним, системним підходом до вирішення будь-яких проблем і будуть знати, на що ще звертати увагу, крім очевидного.

2. Критичне мислення (Critical thinking). Це мислення в такий спосіб, при якому людина ставить під сумнів інформацію, що надходить та навіть власні переконання.

3. Креативність у широкому сенсі (Creativity). Творчий початок – це здатність обов'язково бачити те, чого ще немає.

4. Уміння керувати людьми (People management). Керівництво людьми – це дуже складна наука про те, як лідерам правильно приймати головні рішення стосовно людей. Як не помилятися в людині, приймаючи її на роботу, і підвищувати того, хто заслуговує? Як конструктивно вирішувати конфлікти всередині команди? Знати відповіді на такого роду питання і значить володіти people management.

5. Взаємодія з людьми (Coordinating with others). Аскетичність може шкодити будь-якій діяльності. Якщо ви є власником бізнесу, якому важко знайти спільну мову з людьми, потрібно найняти на роботу того, хто вміє ефективно налагодити контакт з іншими.

6. Емоційний інтелект (Emotional intelligence). Зараз під емоційним інтелектом розуміється здатність розпізнавати емоції, мотивацію і наміри інших людей та свої власні, а також уміння управляти своїми емоціями та емоціями інших людей.

7. Формування власної думки та прийняття рішень (Judgment and decisionmaking). Фахівцю нового покоління потрібно буде формулювати свою думку і приймати коректні самостійні рішення. Самостійність має бути у всьому.

8. Клієнтоорієнтованість (Service orientation). Судячи з нинішніх прогнозів, сфера послуг у всьому світі буде тільки зростати, а хороший сервіс завжди потрібен.

9. Уміння вести переговори (Negotiation). Уміння висловлюватися ясно, бути переконливим – трендовий навик. Важливо те, що з практикою ним може опанувати кожен.

10. Гнучкість розуму (Cognitive flexibility). Когнітивна гнучкість – це здатність особистості швидко перемикатися з думки на думку, а також одночасно обмірковувати кілька речей [1].

Проаналізувавши різні наукові джерела, можна говорити про те, що більшість учених дійшли консенсусу стосовно ключових елементів soft skills. Зазвичай до них відносять наступні знання, вміння та навички: комунікативні, роботи в команді, навчання впродовж життя та управління інформацією, навички мислення та розв'язання проблем, підприємництво, навички лідерства, етику, мораль та професіоналізм [8].

Американський дослідник П. Снап пропонує свій, більш детальний перелік soft skills, до якого відносить: критичне та структуроване мислення; усні та письмові комунікативні навички; навички розв'язання проблем; прагнення до навчання; вміння вести переговори; сильна етика праці; етикет та хороші манери; соціальність, самоповага; ввічливість; професіоналізм; між та внутрішньоособистісні навички; відповідальність; порядність / надійність; креативність, уміння працювати у команді; комп'ютерна грамотність; об'єктивна самооцінка; вміння управляти конфліктами; культурна обізнаність; емпатія, управління часом [9].

Слушною є думка Ю. Голинського про те, що інноваційні технології в освітньому процесі, які є необхідними для розвитку вмінь включають: максимальну доступність дидактичних систем, великі горизонтальні та вертикальні зв'язки її суб'єктів, залучення інтегрованого та системного знання, актуалізацію досвіду особистого у студентів. Крім того, вони генерують в інфраструктурі, яка повинна створювати можливість для ефективної колективної та індивідуальної творчості студентів: можливість експериментувати з ідеями, можливість оперативного отримання інформації, обговорення в групах, можливість виконувати навчальні проекти на відкритих і довгострокових підставах [3].

К. Коваль зазначає, що всі здобувачі вищої освіти під час навчання, так чи інакше, поступово розвивають власні soft skills. Ефективнішим буде цей процес за активної участі здобувачів освіти в різноманітних спілках, гуртках, наукових товариствах, об'єднаннях, студентському самоврядуванні тощо. Така діяльність у різних

молодіжних студентських ініціативах допоможе вдосконалювати навички комунікативні і брати відповідальність за рішення на себе [5].

Узагальнюючи викладене вище, розглянемо класифікацію м'яких умінь майбутніх учителів початкової школи, опираючись на дослідження науковців та різних організацій:

1) індивідуальні якості здобувачів освіти (властивість приймати рішення та вирішувати проблемні ситуації; чітко ставити завдання і формулювати цілі; позитивне мислення та оптимізм; орієнтація на замовника освітніх послуг та кінцевий результат);

2) комунікаційні якості майбутнього вчителя початкових класів (дружнє спілкування з учнями, батьками, колегами, керівництвом; зрозуміло формувати думки та висловлювати свою позицію; структурувати та модерувати наради; взаємодія з різними типами людей; відповідати аргументовано, зрозуміло, вчасно і ввічливо; вислуховувати та приймати до уваги усі точки зору; готувати та робити якісні презентації, доклади, виступи; враховувати міжкультурні та міжнаціональні особливості здобувачів освіти, колег, батьків);

3) управлінські якості (об'єднувати та мотивувати команду; працювати в команді; чітко планувати та керувати часом; передбачати та запобігати ризикам, можливим конфліктам) [7].

У Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя під час професійної підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта, щоб сформувати та розвинути у них soft skills, колектив кафедри проводить зі студентами різні виховні заходи та застосовує інноваційні технології у викладанні дисциплін. Одним із важливих елементів роботи у даному напрямку виступає організація студентського наукового товариства, і самоврядування та гуртків за інтересами. На кафедрі існує шість гуртків різного спрямування, до роботи яких залучені студенти всіх курсів.

З лютого 2019 року колектив кафедри педагогіки, початкової освіти та освітнього менеджменту Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя співпрацює з The Lego Foundation. Здобувачам викладається курс «Діяльнісний підхід у початковій школі», в рамках якого студенти не тільки здобувають професійні компетентності, а й оволодівають низкою додаткових наскрізних умінь, необхідних для майбутньої діяльності.

Колектив кафедри разом зі здобувачами вищої освіти усіх курсів тісно співпрацює з КЗ «Ніжинський міський молодіжний центр». Спільно беруть участь у молодіжних проєктах, проводять розвивальні ігри, співробітники центру проводять майстер класи, літературні вечори та посиденьки. У другому семестрі 2020–2021 навчального року студенти спеціальності 013 Початкова освіта разом з викладачами долучились та взяли участь у спільному проєкті «Стань помітним», грали всі разом у гру «Ліза та її друзі подорожують світом» та гру «Життя як проєкт», брали участь у майстер-класах з патріотичного розпису екторбинок та профорієнтаційного розпису торбинок своєї спеціальності, а також постійно брали участь у літературних вечорах та посиденьках. Студенти постійно залучені до різних вебінарів з проблем критичного мислення, вміння працювати в команді, взаємодії з людьми та ін. Всі ці заходи сприяють формуванню наскрізних умінь майбутніх учителів початкової школи.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок. Отже, провівши аналіз різних наукових джерел ми визначили, що Нова українська школа потребує висококваліфікованого вчителя, у якого разом з основними професійними компетентностями будуть сформовані, на високому рівні, додаткові наскрізні уміння які будуть застосовуватись кожного дня у роботі з дітьми та співпраці з колегами і батьками.

Колектив кафедри педагогіки, початкової освіти та освітнього менеджменту Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя всебічно працює над питанням розвитку наскрізних умінь майбутнього вчителя початкової школи шляхом

організації різних виховних та розвивальних заходів, роботи студентського самоврядування та гуртків, упровадження інноваційних та діяльнісних методів у освітньому процесі, співпраці з Ніжинським міським молодіжним центром, залучення студентів до різних проєктів та вебінарів.

Перспективу подальших розвідок вбачаю у розробці та впровадженні в освітній процес здобувачів вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта ефективної програми педагогічних тренінгів для ще більшого зростання рівня розвитку soft skills випускників.

Література

1. 10 професійних навичок, якими має оволодіти людина до 2020 року. URL: http://tvoemisto.tv/news/10_profesiynyh_navychok_yakym_maie_ovolodity_lyudyna_do_2020_roku_76398.html (дата звернення: 31.05.2021).
2. Астахова В. И. Становление новой образовательной парадигмы на рубеже веков. *Вчені записки Харківського гуманітарного інституту «Народна українська академія»*: зб. наук. пр. 2004. Т. 10. С. 9–25.
3. Голинський Ю. О. Проблеми та перспективи запровадження інноваційного освітнього середовища. Оновлення системи і змісту університетської освіти: нові підходи, нова якість: матеріали круглого столу за участю радників академічних груп та викладачів факультету управління фінансами та бізнесу. 24 квітня 2019 р. Львів: ФУФБ, 2019. С. 35–38.
4. Длугунович Н. А. Soft skills як необхідна складова підготовки ІТ-фахівців. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2014. № 6 (219). С. 239–242.
5. Коваль К. О. Розвиток «soft skills» у студентів – один з важливих чинників працевлаштування. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2015. Березень. № 2. С. 162–167.
6. Професійний стандарт «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти». URL: <https://mon.gov.ua/ua> (дата звернення: 31.05.2021).
7. Тимофєєва І. Розвиток наскрізних вмінь у процесі фахової підготовки майбутніх учителів початкових класів. *Актуальні проблеми формування творчої особистості педагога в контексті наступності дошкільної та початкової освіти*: збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції. Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, факультет дошкільної, початкової освіти та мистецтв імені Валентини Волошиної / за ред. О. А. Голюк. Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля». 2020. Вип. 9. С. 49–53.
8. Pachauri D., Yadav A. Importance of Soft Skills in Teacher 72 Education Programme. *IJERT*. March 2014. Vol. 5 (1). P. 22–25.
9. Snape P. Enduring Learning: Integrating C21st Soft Skills through Technology Education. *Design and Technology Education*. 2017. Vol. 22. № 3. URL: <https://ojs.lboro.ac.uk/DATE/article/view/2222/2585> (дата звернення: 31.05.2021).
10. Soft skills: універсальні навички європейського рівня. URL: <https://studway.com.ua/soft-skills> (дата звернення: 31.05.2021).

References

1. 10 profesiinykh navychok, yakymu maie ovolodity liudyna do 2020 roku [10 professional skills that a person should master by 2020]. URL: http://tvoemisto.tv/news/10_profesiynyh_navychok_yakym_maie_ovolodity_lyudyna_do_2020_roku_76398.html (data zvernennia: 31.05.2021) [in Ukrainian].
2. Astakhova, V. Y. (2004). Stanovlenye novoi obrazovatelnoi paradyhmy na rubezhe vekov [Astakhova VI Formation of a new educational paradigm at the turn of the century]. *Vcheni zapysky Kharkivskoho humanitarnoho instytutu «Narodna ukrainska akademiia» – Scientific notes of the Kharkiv Humanitarian Institute «People's Ukrainian Academy»*. Vol. 10. 9–25 [in Ukrainian].
3. Holynskiy Yu. O. (2019). Problemy ta perspektyvy zaprovadzhennia innovatsiinoho osvithnoho seredovyshcha. Onovlennia systemy i zmistu universytetskoï osvity: novi pidkhody, nova yakist: materialy kruhloho stolu za uchastiu poradnykiv akademichnykh hrup ta vykladachiv fakultetu upravlinnia finansamy ta biznesu [*Problems and prospects of introduction*

of innovative educational environment. Updating the system and content of university education: new approaches, new quality: materials of the round table with the participation of advisors of academic groups and teachers of the Faculty of Financial Management and Business. 24 kvitnia 2019 r. Lviv: FUFB [in Ukrainian].

4. Dluhunovych, N. A. (2014). Soft skills yak neobkhidna skladova pidhotovky IT-fakhivtsiv [Soft skills as a necessary component of training IT professionals]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu – Bulletin of Khmelnytsky National University*. 6 (219). 239–242 [in Ukrainian].

5. Koval, K. O. (2015). Rozvytok «soft skills» u studentiv – ody z vazhlyvykh chynnykiv pratsevlashtuvannia [The development of "soft skills" in students is one of the important factors of employment]. *Visnyk Vinnytskoho politekhnichnoho instytutu – Bulletin of Vinnytsia Polytechnic Institute*. Berezen. 2. 162–167 [in Ukrainian].

6. Profesiinyi standart «Vchytel pochatkovykh klasiv zakladu zahalnoi serednoi osvity» [Professional standard «Primary school teacher of general secondary education»]. URL: <https://mon.gov.ua/ua> (data zvernennia: 31.05.2021) [in Ukrainian].

7. Tymofieieva I. (2020). Rozvytok naskriznykh vmin u protsesi fakhovoi pidhotovky maibutnykh uchyteliv pochatkovykh klasiv [Development of cross-cutting skills in the process of professional training of future primary school teachers]. *Aktualni problemy formuvannia tvorchoi osobystosti pedahoha v konteksti nastupnosti doshkilnoi ta pochatkovoï osvity – Actual problems of formation of creative personality of a teacher in the context of continuity of preschool and primary education*. Vinnytskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Mykhaila Kotsiubynskoho, fakultet doshkilnoi, pochatkovoï osvity ta mystetstv imeni Valentyny Voloshynoi. Holiuk O. A. (Ed.). Vinnytsia: TOV «Merkiuri-Podillia». 9. 49–53 [in Ukrainian].

8. Pachauri, D. & Yadav, A. (2014). Importance of Soft Skills in Teacher 72 Education Programme. *IJERT*. March. Vol. 5 (1). 22–25 [in English].

9. Snape P. (2017). Enduring Learning: Integrating C21st Soft Skills through Technology Education. *Design and Technology Education*. Vol. 22. 3. URL: <https://ojs.lboro.ac.uk/DATE/article/view/2222/2585> (data zvernennia: 31.05.2021) [in English].

10. Soft skills: universalni navychky yevropeiskoho rivnia [Soft skills: universal skills of the European level]. URL: <https://studway.com.ua/soft-skills> (data zvernennia: 31.05.2021) [in English].

Bobro A.

candidate of Pedagogical Sciences (PhD), a docent of the Department of Pedagogy, elementary education and educational management Nizhyn Gogol State University
artur062728@ukr.net
orcid.org/0000-0002-9405-8988

SOFT SKILLS DEVELOPMENT FOR FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS

The article deals with an important problem of soft skills development for future primary school teachers. The theoretical basis of the work rests on the scientific researches of the meanings of the soft skills of primary school teachers done by different authors and organizations.

The purpose of the article is to reveal the relevance of the formation of soft skills of primary school teachers in the New Ukrainian School and emphasize its importance.

It is found that soft skills of future primary school teachers are divided into the individual qualities of education seekers, which include the following aspects: the ability to make decisions and solve problem situations; set tasks and formulate goals clearly; positive thinking and optimism; and customer orientation of educational services end result. Besides, communication qualities of the future primary school teacher include the ability to formulate thoughts comprehensibly, express personal position; to communicate with

parents, students and colleagues; to cope with management; to interact with various types of people; to arrange and moderate meetings; to listen to and take into account all points of view; to respond reasonably, on time and politely; to prepare high-quality presentations, reports and speeches; as well as to take into account the intercultural and international characteristics of education seekers, colleagues and parents. Moreover, managerial qualities include the ability to work in a team, to unite and motivate the teammates, to anticipate and prevent risks, conflicts and manage time efficiently.

The results of theoretical researches of the importance of soft skills development for future primary school teachers of the New Ukrainian School were implemented with the students of Nizhyn Gogol State University (specialty 013 Primary Education).

Key words: soft skills, The New Ukrainian school, future primary school teachers.